

VITA SANCTI EXUPERANTII.

CAPUT PRIMUM.

*Ecclesia B. Agnetis aedificata. Civitas argentea in processu constructa.
Felix Patricius occiditur. Eudoxia adventus.
Tricolos aedificantur.*

DE SANCTO EXUPERANTIO.

Exuperantius XIX. vir grandevus, A humilis, & mitis, prudens in operibus bonis. Quod sui Anteceflores aedificantur, iste incolumis tenuit. Illius temporibus Ecclesia B. Agnetis à Gemello Subdiacono istius S. Ravennæ (1) Ecclesæ, & Rectore Siciliæ constructa est, & multum eam ditavit in auro, argentoque, & paleis sacris, & Civitatem Argenteam in processu construxit natalis ipsius Martyris, & usque nostris temporibus perduravit. In diebus ejus occisus est Felix Patricius ad gradus Ecclesie Ursianæ mense Maii, & facta est Dominica Eudoxia Augusta Ravennæ VIII. Idus Augusti. Nihil amplius Seniores nostri, & longavi mihī de ejus Vita retulerunt. Non memorabilem habet historiam. Aedicator Tricoli, sed non consummavit.

CAPUT SECUNDUM.

*Historiae ratio redditur, S. Exuperantii obitus,
& sepulcrum.*

Et si aliqua hæstatio vobis hunc Pontificalem legentibus fuerit, & volueritis inquirere dicentes, cur non istius facta Pontificis narravit, sicut de ceteris Prædecessoribus, audite, ob hanc causam. Nunc prædictum Pontificale à tempore B. Apollinaris post ejus deceplum, penè annos DCCC., & amplius, ego Agnellus, qui & Andreas exiguis Sanctæ meæ hujus Ravennatis Ecclesie Presbyter rogatus, & coactus à fratribus ipsius sedis compotui, & ubi inveni quid illi certius fecerunt, vestris aspectibus allata sunt, & quod per Seniores, & Longævos audivi, vestris oculis non defraudavi. *Ubi* (2) Historiam non inveni, aut qualiter eorum Vita fuisset, nec per annos, & vetustos homines, neque per aedificationem, neque per quamlibet auctoritatem, ne intervallum Sanctorum Pontificum fieret, secundum ordinem, quomodo unus post alium hanc Sedem obtinuerunt, vestris orationibus me Deo adjuvante, illorum vitam compotui, & credo non mentitum esse, qui & Oratores fuerunt, castique & eleemosynarii, & Deo animas (3) hominum adquisitores. De verò illorum effigie si forte cogitator fuerit inter vos, quomodo scire potui; sciat, quod me pictura docuit, quia semper fiebant imagines suis temporibus ad illorum similitudinem. Et si altercatio ex picturis fuerit, quod affirmare eorum effigiem non debuissim, Ambrosius Mediolanensis Antistes in passione,

Beatorum Martyrum Gervasi, & Protasi, de B. Pauli Apostoli effigie cecinit dicens; *cujus vultum me pictura docuerat*. Qui jussu divino Pontificatum finivit, & vitam IV. Kal. Junii, sepultus est in iam dicta Basilia S. Agnetis Martyris ante Altare sub porphyretico lapide. Alii ajunt post Altare subtilis porphyretico lapide. Sedit annos menses dies

OBSERVATIONES

AD VITAM

SANCTI EXUPERANTII.

Civitas Argentea quid, quidve Processus? Agnelli fides. Cætera, que de Exuperantio narrantur, Agnello ignota.

I. **P**aucia in superioris Dissertationis parte secunda nu. 5. aliud agens præmisit, quæ tam possint satis Lectorem docere quid sentiam de communis sententia corum, qui recentioribus seculis de Ravennæ rebus scripsere, quinque ex hoc Agnelli loco se sufficiens documentum habere crediderunt, quo scriberent Exuperantium Ravennæ Episcopum Argentæ oppidum struxisse. Nunc res paulo attenuatæ est examinanda. Verba Agnelli sunt hec; illius (Exuperantii) temporibus Ecclesia B. Agnetis à Gemello Subdiacono istius Sanctæ Ravennæ Ecclesie, & Rectore Siciliæ constructa est, & multum eam ditavit in auro, argentoque, & paleis sacris, & Civitatem Argenteam in Procesu construxit natalis ipsius Martyris, & usque nostris temporibus perduravit. Fato me hic nil solidum videre, cui superstruatur asserta Argentæ aedificatio. Etenim ex quo altero Scriptore antiquo, recentiorive Oppidum illud Civitatis nomine nuncupatum agnoscerem possumus? Agnelli ipse infra in vita Agnelli Episcopi Argenteam ipsam Rus vocat, ita enim habet; adquisivitque Rura in Ecclesia Ravennæ Argentea, quæ dicitur, & infra ipsius Ruris Monasterium B. Georgii à fundamento aedificavit. Qui fieri potuit, ut idem, qui antea Argentam Civitatem dixerat, postmodum Rus diceret? Præterea ea verba, quæ certè ad Civitatem Argenteam referuntur, & quibus confructu dicitur in processu natalis ipsius Martyris, & quæ sequuntur usque nostris temporibus perduravit, satis, ut puto, clara sunt, ut videamus nullo modo referri posse ad Civitatem, seu Oppidum Argentæ. Posteriora enim significarent Scribentis tempore Argentæ Oppidum perisse,

id

(1) Ravennatis. Mur.

(2) Et ubi. Mur.

(3) animarum. Mur.